

met til Ministeriet fra forskjellige Sider Udtalelser om det Dnskelige i at virke til, dog kun ad den samme Vej som hidtil, uden ved Tvang at paabyde det, deres Tilblivelse, og navnlig har man som et Middel dertil, der vilde være meget ønskeligt, antydet en Forandring i Loven af 8de Marts 1856, der angaaer Bestyrelsen af de Fattiges Penge, der indkomme ved frivillige Bidrag, saaledes at denne gik over til Menighedsraadene. Man er nemlig gaaet ud fra, at, naar et saadant ydre Moment kom til, vilde det bidrage til at samle Menigheden om Personer, som i saa Henseende kunde fremtræde som dens Repræsentanter. Det er det, som er meget bestemt fremført fra mange Sider, og man har derfor troet, at, naar disse Menighedsraad i et større Antal vare komne tilveie, da vilde lettere den hele Organisation, som paatænktes saavel af Kirkecommissionens Majoritet som af de 12 Mænd, kunne etableres. Det er saaledes i Lolland-Falsters Landemodes Betænkning udtalt, at man vilde ansee det for rigtigt, naar der blot for Halvdelen af Menighederne var tilveiebragt Menighedsraad, at da Valgene kunde finde Sted. Med Hensyn til selve Landemoderne er der saagodtsom i alle Tilfælde blevet antydet det Dnskelige i, at der gives en større Udvidelse saaledes netop, at det Prag, som af den ærede Landstingsmand blev fremført, at de have ved blot at bestaae af Biskopper og Provster, paa en meget mærkelig Maade vilde forandres. Dette er saagodtsom i alle Tilfælde, maastee med Undtagelse af eet, traadt frem deels i Forslag om, at en saadan udvidet Forsamling af samtlige Geistlige og alle Medlemmerne af Menighedsraadene først kunde forhandle og afstemme over Sagerne og deels derved, at man vilde indrømme deels Menighedsraadene og deels Geistligheden at sende Repræsentanter, der ligesom skulde tage Plads i Landemodet selv. Saaledes som jeg har opfattet Landemoderne Betænkninger, har det været et afgjørende Træk i dem, at man ingenlunde har meent, at man kunde blive staaende paa det nuværende Standpunkt som et tilstrækkelig retligt og iøvrigt fyldestgjørende, som den ærede Landstingsmand meente; man vil tværtimod søge at virke

til saasnart som muligt at skaffe Betingelserne tilveie for en yderligere Udvikling af Sagen. Derimod kunne vistnok Meningerne være forskellige om, hvorvidt der kan tænkes i en nærmere Fremtid noget Udbytte af en saadan Udsættelse af Sagen. Jeg søiede til ved Svaret paa den omhandlede Interpellation, at jeg kunde sige, at det vilde være mit Haab og Dnske, at Stemningen paa Landemoderne og hos Geistligheden vilde være en saadan, at jeg kunde forelægge et Forslag til en endelig Ordning af Forsatningsagen for denne Rigsdag, og det var med fuld Overbevisning, at jeg udtalte det. Det vilde ogsaa have været mig kjær, om dette have været mig muligt; men efter de Forslag, der ere fremkomne og have været til Forhandling rundt om i Landet, hvor et Antal af henved 600 Geistlige i de forskjellige Stifter har været tilstede, altsaa over Halvdelen af samtlige Landets Geistlige, og hvor saadanne Udtalelser have fundet Sted som de, der nu foreligge, og med den Charakter, som jeg har tilladt mig at fremhæve, troer jeg ikke, at det vilde være forsvarligt fra min Side nu at fremlægge et Forslag for Rigsdagen. Naturligvis er det en anden Sag, at den ærede Landstingsmand selv kan finde Anledning til at forelægge et saadant til Forhandling og Udtalelse fra Rigsdagens Side. Det er ganske vist en Mangel, at der med Hensyn til Forslag om Dannelsen af en Kirkeforsamling hidtil kun har fundet saare ringe Udtalelser Sted fra Lægmands Side; det er ganske vist, at naar man gaaer tilbage i Tiden, er det langt fra, at der enten i eller udenfor Rigsdagen er fremkommet Stemmer af en saadan Vægt eller med en saadan Høielse for Sagen, som man i andre, uægtelig langt mindre vigtige Sager er vant til at høre og maa høre, førend der kan være Spørgsmaal om at betragte det som et paatrængende Anliggende.

Nu vil det netop ved det Stridt, som fra den ærede Landstingsmands Side er gjort, komme til at vise sig, hvorledes Spørgsmaalet opfattes fra Rigsdagens Side, og jeg troer, at det i saa Henseende vil vise sig at være et sandt Gode, at de Forhandlinger have fundet